

Bruxelles, 12. lipnja 2018.
(OR. en)

9929/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0232 (COD)**

**UD 119
ENFOCUSTOM 122
MI 445
COMER 54
TRANS 253
ECOFIN 594
CODEC 1012**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	12. lipnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 442 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavljanju programa „Carina” za suradnju u području carine

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 442 final.

Priloženo: COM(2018) 442 final

Bruxelles, 8.6.2018.
COM(2018) 442 final

2018/0232 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavljanju programa „Carina” za suradnju u području carine

{SEC(2018) 295 final} - {SWD(2018) 321 final} - {SWD(2018) 322 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Dana 2. svibnja 2018. Komisija je donijela paket o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027.¹ Komisija je predložila nov i moderan dugoročni proračun koji je blisko povezan s političkim prioritetima Unije s 27 država članica. U prijedlogu o proračunskom okviru kombiniraju se novi instrumenti s moderniziranim programima radi učinkovitog ostvarenja ciljeva iz Unijinih prioriteta. Oslanjajući se na to Komisija predlaže novi program Carina u okviru proračunskog naslova „Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija”. Tim će se programom podupirati rad i suradnja carinskih tijela, kako je opisano u Komunikaciji uz prijedlog višegodišnjeg financijskog okvira².

Ovim prijedlogom predviđen je datum početka primjene 1. siječnja 2021. i prijedlog se predstavlja za Uniju od 27 država članica, u skladu s obavijesti Ujedinjene Kraljevine o namjeri povlačenja iz Europske unije i Euratoma na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji, koju je Europsko vijeće zaprimilo 29. ožujka 2017.

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Carinska unija je zadnjih 50 godina važan primjer uspješne integracije u EU-u. To je jedno od malobrojnih područja u isključivoj nadležnosti EU-a bez kojeg ukidanje unutarnjih granica ne bi bilo moguće. EU je najveći trgovinski blok u svijetu s udjelom od 15 % u ukupnoj svjetskoj trgovini. Ukupni broj carinskih deklaracija neprestano raste pa je tijekom zadnjih pet godina dosegao razinu od 313 milijuna u 2016. ili deset deklaracija u sekundi, od čega je 98 % u elektroničkom obliku.

Carina pomaže u zaštiti financijskih interesa Unije i država članica te u svojstvu čuvara vanjske granice EU-a za robu ujedno štiti javnost od terorističkih prijetnji, prijetnji zdravlju i okolišu te drugih prijetnji. Carina primjenjuje popis s više od 60 necarinskih propisa koji se odnose na, među ostalim, robe s dvojnomo namjenom, vatreno oružje, prekursore za droge, kretanje gotovine, prava intelektualnog vlasništva, javno zdravlje, sigurnost proizvoda i zaštitu potrošača, zaštitu divlje flore i faune te zaštitu okoliša. Carinska tijela ujedno imaju ključnu ulogu u osiguravanju cjelovitosti lanca opskrbe i sprječavanju terorističkih organizacija u slobodnom premještanju sredstava. Budući sustav kontrole uvoza 2 (ICS2) za upravljanje rizicima u području carine imat će presudan utjecaj na sigurnost Unije, njezinih građana i poduzeća. Usto, novi izazovi koji nastaju brzim tehnološkim promjenama (digitalizacija, povezivost, internet stvari, lanci blokova) i promjenama poslovnih modela (e-trgovina, optimizacija opskrbnog lanca) te smanjena javna financijska sredstva, rastući obujam svjetske trgovine, trajne prijetnje transnacionalnog kriminala i sigurnosne prijetnje dovode do neprekidne nužnosti pospješivanja carinske unije i proširenja opsega zadaća koje obavljaju carinske uprave.

Od 2016., Carinski zakonik Unije je novi carinski pravni okvir. Glavni ciljevi projekta Carinskog zakonika Unije su ukidanje postupaka na temelju papirnatih dokumenata i digitaliziranje interakcija među trgovcima i carinom, kao i pojačano upravljanje rizikom u cilju unaprjeđivanja informacija o teretu. Kao takav, Carinski zakonik Unije pokrenuo je veliki projekt digitalizacije sa 17 različitih IT sustava koji će se većinom uvesti do 2020. Neki će se sustavi postupno uvoditi do 2025. Ti elektronički sustavi obuhvaćaju sve carinske postupke pa će stoga biti osnova funkcioniranja carinske unije. Nakon njegova potpunog

¹ COM(2018) 322 final

² COM(2018) 321 final

uvođenja, Carinskim zakonikom povećat će se konkurentnost europskih poduzeća i ponovno uspostaviti važna ravnoteža između carinskih provjera i olakšavanja zakonitog protoka robe ili premještanja u Uniju ili iz nje.

Povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a podrazumijeva izdvajanje Ujedinjene Kraljevine kao države članice iz svih postojećih carinskih elektroničkih sustava koji se financiraju u razdoblju do 2020. No te implikacije i troškove nije moguće precizno procijeniti pa stoga nisu obuhvaćeni ovim dokumentom jer su u velikoj mjeri nepoznati u ovoj fazi tekućih pregovora EU-a i Ujedinjene Kraljevine.

Provedba svih tih aspekata ostvariva je samo intenzivnom operativnom suradnjom carinskih uprava država članica te njihovom međusobnom suradnjom s drugim tijelima, predstavnicima trgovine i drugim trećim stranama. Predloženim programom, koji je sljednik programa Carina 2020., podržat će se suradnja u području carine.

Carinska suradnja i izgradnja kapaciteta bit će okupljeni oko mjera osobnog umreživanja i izgradnje osobnih kapaciteta, s jedne strane, i djelovanja izgradnje kapaciteta u području informacijskih tehnologija (IT) s druge strane. Prvim skupom pojednostavnit će se razmjena dobrih praksi i operativnog znanja među državama članicama i ostalim zemljama koje sudjeluju u programu, s posebnim fokusom na strukturiranu suradnju na projektnoj osnovi kojom se omogućuju opsežni i integrirani oblici suradnje zemlja sudionica, čime se otvara put za daljnji razvoj carinske unije. Drugim skupom omogućuje se da program financira potpuni skup infrastrukture i sustava IT-a, uključujući digitaliziranje interakcija među trgovcima i carinom, kao i pojačano upravljanje rizikom koje će carinskim upravama u Uniji omogućiti potpun prelazak na e-upravu.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Trenutačni je prijedlog u skladu s Carinskim zakonikom Unije³ i drugim zakonodavstvom koje carinska tijela moraju primjenjivati.

Opći cilj važećeg prijedloga je dosljedan tekućem programu Carina 2020., čiji je cilj potpora funkcioniranju i modernizaciji carinske unije u svrhu jačanja unutarnjeg tržišta suradnjom zemalja sudionica, njihovih carinskih tijela i njihovih službenika. Slično tomu, ovim će se prijedlogom pružiti operativni, organizacijski, metodološki i proračunski okvir za ostvarivanje ciljeva i aktivnosti carinske politike EU-a.

Kao takav, prijedlog je nastavak tekućeg programa. No to će podrazumijevati snažniju suradnju u pogledu načina njegova ostvarivanja i broja elektroničkih sustava, kao i mogućnost uvažavanja određene razine inovacija.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s drugim politikama Unije, a posebno s drugim predloženim programima djelovanja i fondovima EU-a koji imaju slične ciljeve u povezanim područjima nadležnosti.

Program je usko povezan s novim instrumentom za opremu za carinsku provjeru (jednim od dviju komponenti novog Fonda za integrirano upravljanje granicama) kojim će se doprinijeti kupnji, održavanju i nadogradnji prihvatljive opreme. Umjesto toga program Carina poduprijet će sva povezana djelovanja poput aktivnosti suradnje u procjeni potrebe za opremom, osposobljavanja u odnosu na kupljenu opremu itd.

³ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.)

Usto, imajući u vidu da je program Carina usmjeren na potporu carinskim tijelima, među ostalim i u zaštiti financijskih interesa EU-a, povezan je i s aktivnostima koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara u pogledu suzbijanja prijevara radi zaštite financijskih interesa Unije u skladu s člankom 325. UFEU-a i EU-ovim programom za borbu protiv prijevara. Stvorit će se sinergije između potonjeg programa čiji je posebni cilj zaštita financijskih interesa Unije te programa Carina kojim se podupire pravilno funkcioniranje carinske unije, te će se tim sinergijama doprinijeti i zaštiti tih financijskih interesa. Stoga će težište svakog programa biti različito, no s potencijalom za komplementarno djelovanje. Sinergije će usto biti moguće i s aktivnostima Ureda europskog javnog tužitelja te programom Pravosuđe u okviru Fonda za pravosuđe, prava i vrijednosti, u pogledu osposobljavanja o primjeni carinskog zakonodavstva EU-a.

Cilj programa Carina ujedno je sigurnost proizvoda i zaštita potrošača u Europi, kao i jednaki uvjeti za industriju EU-a. Stoga se uklapa u inicijative programa jedinstvenog tržišta čiji je cilj osnažiti nadzor tržišta i osigurati da na tržište EU-a ulaze samo sukladni i sigurni proizvodi.

Moguće je razmotriti i sinergije s Fondom za unutarnju sigurnost radi rješavanja izazova u području sigurnosti i suzbijanja kriminalnih aktivnosti. Kad je riječ o suradnji među agencijama, opremi za carinsku provjeru i drugim djelovanjima izgradnje kapaciteta, potrebno je razmotriti ekonomije razmjera.

Nadalje, postoje znatne sinergije na operativnoj razini s programom Fiscalis kojim se podupire suradnja u području oporezivanja. Kad je riječ o elektroničkim sustavima, prisutno je uzajamno pospješivanje i zajedničko financiranje dijeljenih komponenti kao što su infrastruktura podatkovnog središta i zajednička komunikacijska mreža. Uvedeni su istovjetni pristupi u upravljanju IT-om i zajednički horizontalni potporni mehanizmi. Upotrebljava se ista vrsta zajedničkih djelovanja i slijedi se sličan pristup u izgradnji osobnih kompetencija i osposobljavanju. U potpunosti je pojednostavnjeno upravljanje programom u pogledu prijedloga, upravljanja, upravljanja mjerama, provedbenih akata i praćenja uspješnosti. Osim toga, prisutna je nova i sve veća potreba za zajedničkim aktivnostima u području oporezivanja i carina, posebno u području e-trgovine.

Odlukom br. 70/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o okruženju bez papira za carinu i trgovinu predviđen je višegodišnji strateški plan (MASP) za carinu radi koordiniranja razvoja i rada carinskih elektroničkih sustava koji se uglavnom financiraju u okviru Programa. Kako bi se osigurala usklađenost i koordinacija Programa i višegodišnjeg strateškog plana, relevantne odredbe Odluke bit će uključene u Program. Stoga će se novim prijedlogom staviti izvan snage važeća Odluka o e-Carini⁴ pa će prijedlog postati osnova za višegodišnji strateški plan za carinske informacijske sustave (MASP-C).

Najzad, moguće je iskoristiti i sinergije u području IT-a s različitim inicijativama Unije poput programa Digitalna Europa⁵, svih programa koji se koriste (značajnim) elektroničkim sustavima, ponovne uporabe sastavnica⁶ Instrumenta za povezivanje Europe, Europskog okvira za interoperabilnost⁷, Kontinuiranog plana normizacije IKT-a⁸, Akcijskog plana o financijskim tehnologijama (FinTech)⁹, programa Obzor Europa¹⁰, rada Opservatorija i

⁴ Odluka br. 70/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o okruženju bez papira za carinu i trgovinu (SL L 23, 26.1.2008., str. 21.).

⁵ COM(2018) 434

⁶ <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/CEF+Digital+Home>

⁷ COM(2017) 134

⁸ https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/ict-standardisation_hr

⁹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/fintech_en#action-plan

forumu EU-a za lance blokova¹¹ te drugih inicijativa u borbi protiv prijevара i prijetnji kibersigurnosti.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Ovaj prijedlog podrazumijeva kombiniranje više pravnih osnova jer prijedlog može imati nekoliko različitih, ali povezanih svrha:

- članak 33. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kojim se poziva na djelovanje Unije u pogledu carinske suradnje i EU-ove carinske unije;
- članak 114. UFEU-a, kojim se poziva na djelovanje Unije u pogledu unutarnjeg tržišta i
- članak 207. UFEU-a, kojim se poziva na djelovanje Unije u pogledu zajedničke trgovinske politike.

Članak 33. UFEU-a predviđen je kao nastavak carinske suradnje u okviru tekućeg programa. Usto, kako bi se razmotrilo i obuhvatilo široki raspon zadaća koje carinska tijela moraju obavljati na granicama u brojnim područjima povrh same carinske suradnje, prijedlog se temelji i na člancima 114. i 207. UFEU-a.

Djelovanje na razini EU-a potrebno je i zbog obveza koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma, a posebno sporazuma u nadležnosti Svjetske trgovinske organizacije.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Obrazloženje nužnosti djelovanja na razini Unije umjesto djelovanja na nacionalnoj razini, navedeno je u nastavku:

- Carinska unija je u isključivoj nadležnosti Unije. Prenosjenjem ovlasti na Uniju države članice složile su se s time da će se aktivnosti u području carine uspješnije provesti na razini Unije. Međutim, pravni okvir Unije sam po sebi ne osigurava u dostatnoj mjeri pravilno funkcioniranje carinske unije. Trebalo bi ga dopuniti potpornim mjerama predviđenima u programu Carina kako bi se osigurala usklađena i ujednačena primjena carinskog zakonodavstva Unije.
- Brojni carinski poslovi su prekogranične naravi te se odnose ili utječu na sve države članice pa ih stoga pojedinačne države članice ne mogu same učinkovito i djelotvorno obavljati. Djelovanje na razini Unije potrebno je kako bi se osnažila europska dimenzija rada carine, izbjegla narušavanja na unutarnjem tržištu i pružila potpora djelotvornoj zaštiti vanjskih granica Unije.
- U tom je smislu djelovanje Unije opravdano kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje i daljnji razvoj carinske unije i njezina zajedničkog regulatornog okvira, imajući u vidu da se carinska unija pokazala djelotvornim i učinkovitim odgovorom na nedostatke i izazove u provedbi carinske unije i carinske suradnje.

• Proporcionalnost

Djelovanje na razini EU-a znatno je učinkovitije nego ako se to prepusti državama članicama.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/designing-next-research-and-innovation-framework-programme/what-shapes-next-framework-programme_en

¹¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/european-commission-launches-eu-blockchain-observatory-and-forum>

Velika većina predloženog proračuna utrošit će se na aktivnosti izgradnje kapaciteta u području IT-a. Okosnica carinske suradnje namjenska je komunikacijska mreža visoke razine sigurnosti. Tom se zajedničkom mrežom osigurava da se svaka nacionalna uprava samo jednom treba priključiti zajedničkoj infrastrukturi kako bi mogla razmjenjivati sve vrste informacija. Ako takva infrastruktura ne bi bila na raspolaganju, države članice morale bi se spojiti 26 puta s nacionalnim sustavima drugih država članica. Odabrani pristup temelji se na modelu arhitekture IT-a u kojem se europski elektronički sustavi sastoje od kombinacije zajedničkih komponenti i komponenti na nacionalnoj razini. Za taj je model izražena veća potpora nego za potpuno centraliziran model arhitekture IT-a jer se prvim modelom dio proračunske odgovornosti ostavlja državama članicama koje će razviti nacionalne elektroničke komponente na nacionalnoj razini ujedno imajući u vidu nacionalne preferencije, zahtjeve i ograničenja. Stoga je jačanje interoperabilnosti i međusobne povezanosti za potrebe unutarnjeg tržišta ostvareno na razmjern način.

Komisija izvršava koordinacijske, izvršne i upravljačke funkcije, kako je utvrđeno u Ugovorima. Koordinaciju za koju je zadužena Komisija potrebno je provoditi u suradnji s nacionalnim carinskim tijelima posredovanjem stručnih predstavnika na operativnoj razini i dugoročnoj osnovi imajući u vidu postojeće i buduće prepreke za Uniju utvrđene u području carina. Različiti forumi i alati programa pružaju Komisiji prikladan okvir za preuzimanje uloge koordinatora u području carine.

- **Odabir instrumenta**

U skladu sa zaključcima ocjene učinka smatra se opravdanim djelovanje EU-a s pomoću odgovarajućeg programa financiranja. Komisija predlaže sljednika programa Carina 2020.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Retrospektivne evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Prijedlogom se uzimaju u obzir preporuke završne evaluacije programa Carina 2013., kao i preliminarni rezultati tekuće evaluacije na sredini programskog razdoblja programa Carina 2020. Nalazi konačne evaluacije programa Carina 2013.¹² bili su općenito pozitivni kad je riječ o doprinosu programa u ostvarivanju ciljeva na razini politika te pomaganju carinskim tijelima u objedinjavanju njihova rada. Najveća ostvarenja mogu se sažeti na sljedeći način:

- veća sigurnost i zaštita uključujući potpunu provedbu sustava kontrole uvoza i carinskog sustava za upravljanje rizikom, kao i uvođenje sustava ovlaštenoga gospodarskog subjekta i sustava gospodarskog subjekta;
- olakšavanje trgovine kojom se carinskoj uniji omogućuje ubrzavanje kretanja, puštanja u slobodni promet i carinjenja robe, uključujući robu u provozu, uz istodobno pružanje sigurnosti proizvoda;
- zaštita financijskih interesa EU-a zbog upotrebe centraliziranih baza podataka i poboljšane djelotvornosti sustava za upravljanje rizikom.

Zaključak u pogledu postignuća ostvarenih tijekom predmetnog razdoblja preispitivanja je da ona nisu nastala jednostavnim razvojem tekućih kretanja. Ona su zapravo bila znatna i značajna (posebno u uvođenju elektroničkih sustava u pogledu sigurnosti i zaštite) i ukazuju na veliki napredak ka ostvarenju ključnih ciljeva programa.

¹² https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/studies/customs_2013_final_evaluation_report.pdf

Evaluacijom su utvrđeni snažni argumenti u prilog dodanoj vrijednosti EU-a ostvarenoj programom, posebno kad je riječ o njezinoj ulozi u potpori provedbe zakonodavstva EU-a na nacionalnoj razini. Elektronički sustavi financirani u okviru programa u velikoj su mjeri komplementarni s nacionalnim inicijativama i uglavnom se odnose na provedbu tog zakonodavstva. To je dovelo do smanjenja administrativnih troškova koji bi nastali ako bi svaka država članica morala samostalno razviti slične elektroničke sustave. Umreživanje potaknuto zajedničkim djelovanjima u okviru programa također se smatra ključnim iz više razloga, među ostalim zbog osiguravanja dosljedne primjene zajedničkog zakonodavstva, širenja najboljih praksi i izgradnje povjerenja potrebnog kako bi uprave djelovale kao jedna uprava.

Preliminarni nalazi tekuće evaluacije na sredini programskog razdoblja programa Carina 2020. mogu se sažeti na sljedeći način¹³:

- Relevantnost: razina zanimanja koju su nacionalne uprave pokazale aktivnim sudjelovanjem u programu ukazuje na podudarnost aktivnosti programa i stvarnih potreba. Nacionalna tijela istaknula su radne posjete kao najkorisniji oblik zajedničkih djelovanja, iza kojih slijede seminari, radionice, projektne skupine te novouvedeni stručni timovi.
- Djelotvornost: carinska tijela slažu se sa zaključkom da su zajednička djelovanja programa doprinijela poboljšavanju razmjene informacija među upravama. Moduli osposobljavanja razvijeni u okviru programa doveli su do ujednačenijeg pristupa u primjeni carinskog zakonodavstva EU-a među zemljama sudionicama.
- Učinkovitost: postupci za pripremu programskog ciklusa i godišnjih programa rada uglavnom su pozitivno ocijenjeni. Kad je riječ o okviru za praćenje uspješnosti (*Performance Measurement Framework* – PMF) njegova provedba uglavnom se smatra uspješnom. Iako su podaci uglavnom prikupljeni na vlastitu inicijativu, čini se da su prikupljeni sustavno i da su na temelju njih dobivene korisne informacije. Međutim, nejasno je u kojoj se mjeri podaci iz PMF-a upotrebljavaju pri donošenju upravljačkih odluka ili se upotrebljavaju kao sustav ranog upozoravanja radi usmjeravanja djelovanja u okviru programa. Prisutna je potreba za pojednostavnjenjem važećeg sustava praćenja, posebno u pogledu broja pokazatelja učinka i duljine obrazaca praćenja djelovanja.
- Usklađenost: iskazana je široka suglasnost o doprinosu zajedničkih djelovanja nacionalnim inicijativama kojima se podupire dosljedna primjena zakonodavstva EU-a i upravljanje europskim elektroničkim sustavima. Zabilježena je i komplementarnost inicijativa koje se podupiru u okviru programa i inicijativa na nacionalnoj razini.
- Dodana vrijednost EU-a: nacionalne carinske uprave uglavnom su se pozitivno izrazile o mjeri u kojoj se programom ostvaruju rezultati koje nacionalne uprave ne bi mogle ostvariti djelujući samostalno. Stajalište je velikog dijela ispitanika koji su ispunili evaluacijske upitnike da je program ključan za izgradnju povjerenja i ostvarivanje konvergencije s carinskim upravama država članica EU-a i ostalih zemalja sudionica (države kandidatkinje i potencijalni kandidati). Inicijalni razgovori ujedno ukazuju na povećanje učinkovitosti zbog udruživanja sredstava, posebno u području IT-a (ekonomija razmjera pri smanjenim troškovima razvoja). Inicijalni

¹³ ograničena pokrivenost u području IT-a jer upitnici i studije slučaja nisu bili dovršeni u trenutku izrade ove procjene učinka.

nalazi ukazuju i na izazove za nacionalna tijela u usklađivanju nacionalnih okolnosti s carinskim zahtjevima EU-a: različiti interesi u nekim slučajevima mogu biti prepreka ostvarivanju dodane vrijednosti EU-a i nekoliko je nacionalnih tijela usto izrazilo nezadovoljstvo jer su svoje ambicije morale prilagoditi ambicijama slabije razvijenih nacionalnih carinskih uprava.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je ugovorila vanjsku studiju za potporu procjeni učinka koja uključuje posebno javno savjetovanje za prikupljanje mišljenja dionika u širem smislu. S obzirom na posebno područje primjene programa (carinske uprave su jedini izravni korisnici) ta su savjetovanja usmjerena na carinske uprave s pomoću rasprava u projektnoj skupini, posjeta zemljama, studija slučaja i posebnih anketa. Te su aktivnosti dopunjene razgovorima s udrugama poduzeća i gospodarskim subjektima, akademskom zajednicom te sudionicima u programu Carina 2020. i međunarodnim organizacijama (primjerice Svjetskom carinskom organizacijom).

Provedeno je otvoreno javno savjetovanje o „fondovima EU-a u području ulaganja, istraživanja i inovacija, MSP-a i jedinstvenog tržišta”. Njime su među ostalim prikupljena stajališta građana o izazovima politika i potrebi za djelovanjem EU-a u pogledu carinske unije.

- **Vanjsko stručno znanje**

Komisija je ugovorila vanjsku studiju za potporu ovoj procjeni učinka osiguravanjem kvantitativnih i kvalitativnih informacija. Cilj te zadaće bio je: 1. utvrditi ključne čimbenike koji oblikuju stanje u području carine u kontekstu razdoblja nakon 2020., probleme s kojima će se suočiti carinska unija i carinske uprave država članica te ciljeve za djelovanje na razini EU-a na temelju utvrđenih čimbenika i problema; 2. utvrditi moguće opcije politika EU-a za ostvarivanje ciljeva i pokretanje budućeg djelovanja financiranjem sredstvima EU-a te ocijeniti očekivane gospodarske, socijalne i okolišne utjecaj na temelju tih opcija i 3. usporediti opcije na temelju utvrđenih kriterija (kao što su učinkovitost, djelotvornost, relevantnost i dosljednost) te odrediti i obrazložiti njihov poredak.

Vanjskom studijom i povezanim aktivnostima savjetovanja potvrđeno je da carinskim upravama predstoji teško razdoblje i da je nužno utvrditi ambiciozan program s dvije ključne dimenzije: s jedne strane, kontinuitet i jačanje aktivnosti izgradnje kapaciteta (informacijskih tehnologija te osobnih) i aktivnosti suradnje radi jedinstvenog tumačenja i provedbe carinske unije, a s druge strane snažnije operativne suradnje i boljeg iskorištavanja inovacija.

- **Procjena učinka**

Odbor za nadzor regulative je 27. travnja 2018. dao pozitivno mišljenje o priloženoj procjeni učinka s preporukom za dodatno poboljšavanje izvješća u pogledu određenih ključnih aspekata poput pružanja dodatnih elemenata o elektroničkim sustavima, čime bi se obrazložilo povećanje proračuna i razradilo pojednostavnjenje mehanizama praćenja i pokazatelja u širem smislu od pokazatelja pravne osnove.

Ta su dva aspekta uzeta u obzir u završnoj verziji procjene učinka. Navedena su objašnjenja o pravnom kontekstu (posebno o obvezama koje proizlaze iz carinskog zakonodavstva Unije) i o složenosti europskih elektroničkih sustava kako bi se objasnilo znatno povećanje proračuna. Informacije o pokazateljima uspješnosti pojednostavnit će se jer ovaj dio sustava za praćenje znatno opterećuje uprave i Glavnu upravu TAXUD, no ne dovode do velikih poboljšanja u osmišljavanju i upravljanju programa.

Analizirana su četiri glavna scenarija:

- Osnovni scenarij EU 27: Unija bi morala preispitati svoje carinsko zakonodavstvo i staviti izvan snage znatan dio poboljšanja carinskih postupaka uvedenih donošenjem novog CZU-a u 2016. To bi moglo imati utjecaj na međunarodne obveze EU-a i ujedno ugroziti ostvarivanje drugih ciljeva politika EU-a, posebno agendu za sigurnost.
- Scenarij *kritične mase*: nakon njihova uvođenja ne bio moguć nikakav drugi razvoj te bi suradnja bila ograničena na potporu provedbe CZU-a. To bi u suštini bilo nazadovanje kad je riječ IT-u i ukupnim carinskim aktivnostima.
- Scenarij *kontinuitet plus*: nužni minimum za carinsku uniju radi nastavka rada i ostvarivanja ciljeva, kao i sljedeći logični korak nakon donošenja CZU-a.
- Scenarij strukturne centralizacije: centralizacija bi, bilo prijelazna ili izravna i u potpunosti strukturna, mogla povećati uspješnost carinskih uprava u EU-u i ostvarivanje ciljeva programa. Međutim, to bi ipak podrazumijevalo promjenu operativnog modela, što zahtijeva pripremu i stoga nije izgledno tijekom sljedećeg VFO-a.

Scenarij odabran nakon analize na razini politika jest scenarij *kontinuitet plus*. Postojeće mehanizme suradnje i alate potrebno je dodatno optimizirati kako bi se ostvarile maksimalne koristi od carinske unije i unutarnjeg tržišta: u skladu s međunarodnim obvezama EU-a u okviru Svjetske trgovinske organizacije, carinske uprave država članica trebale bi raditi i djelovati kao jedan subjekt. Na taj bi se način postiglo usklađivanje s političkim porukama iz nedavne Komunikacije Komisije o razvoju carinske unije EU-a i njezinu upravljanju. Stoga je u političkom i gospodarskom smislu od presudne važnosti ostvariti sve te ciljeve u trenutku u kojem se od Unije očekuje sve više u pogledu njezinih osnovnih zadaća, koje obuhvaćaju i carinsku uniju. Ta se odluka odražava i u paketu prijedloga za VFO za razdoblje nakon 2020. koji je Komisija predstavila 2. svibnja 2018.¹⁴

Na temelju tehničke primjedbe koju je uputio Odbor za nadzor regulative, uvršten je dodatni pokazatelj u pogledu stopa ostvarenih rezultata u okviru CZU-a, čime se među ostalim omogućuje uvid u razvoj elektroničkih sustava CZU-a koji se podupire programom i koji zauzima znatan dio njegovog proračuna.

- **Pojednostavnjivanje**

Tekući program već je pojednostavnjen sa snažnim naglaskom na ostvarenja i rezultate. Njime se provode sva pojednostavnjenja utvrđena prethodnim evaluacijama. Glavno dodatno utvrđeno pojednostavnjenje sastojalo bi se od proširene upotrebe jednokratnih iznosa ili jediničnih troškova i mogućnosti donošenja višegodišnjih programa rada kako bi se izbjeglo godišnje administrativno opterećenje zbog komitologije.

- **Temeljna prava**

Prijedlog nema nikakav konkretan utjecaj na temeljna prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Preispitivanje programa financiranja sredstvima EU-a podudara se s prijedlogom za novi višegodišnji financijski okvir, kako je predložen 2. svibnja 2018.¹⁵ U skladu s tim

¹⁴ COM(2018) 321 final

¹⁵ COM(2018) 322 final

prijedlogom ova Uredba o programu Carina sadržava proračunski okvir u iznosu od 950 milijuna EUR (u tekućim cijenama) za razdoblje od 2021. do 2027.

Program Carina provest će se izravnim upravljanjem i metodom na osnovi prioriteta. Programi rada utvrđuju se u suradnji s dionicima i u njima se određuju prioriteti za određeno razdoblje.

Program Carina imat će utjecaj na prihode Unije i države članica. Iako utjecaj nije mjerljiv, njime će se olakšati i pospješiti rad carinskih tijela u prikupljanju carinskih pristojbi, kao i PDV-a i trošarina pri uvozu. Povećanjem kvalitete rada suradnjom i izgradnjom kapaciteta IT-a i osobnih kapaciteta, carinske uprave bit će učinkovitije u zaštiti financijskih interesa Unije i država članica.

5. OSTALI DIJELOVI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Učinak predloženog programa Carina ocijenit će se privremenom evaluacijom i završnom evaluacijom, kao i kontinuiranim praćenjem skupa ključnih pokazatelja uspješnosti. Te će se evaluacije provoditi u skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma od 13. travnja 2016.¹⁶, kojim su se te tri institucije složile da bi evaluacije važećeg zakonodavstva i politika trebale biti temelj za procjene učinka opcija za daljnje djelovanje. Evaluacijom će se ocijeniti učinci instrumenta na terenu na temelju pokazatelja i ciljeva te detaljnoj analizi mjere u kojoj se instrument može smatrati relevantnim, djelotvornim i učinkovitim, u kojoj pruža dovoljnu dodanu vrijednost EU-a i u kojoj je dosljedan ostalim politikama EU-a. Uključivat će stečeno iskustvo radi utvrđivanja nedostataka/problema ili potencijala za dodatnu uspješnost djelovanja ili njihovih rezultata te radi što boljeg iskorištavanja njihova učinka. Usto će uključivati identifikaciju i kvantifikaciju regulatornih troškova, koristi i ušteda.

Sustavom za evaluacijsko izvješćivanje osigurava se djelotvorno, učinkovito i pravodobno prikupljanje podataka za praćenje provedbe programa i rezultata; takvi podaci i informacije dostavljaju se Komisiji na način koji je u skladu s drugim pravnim odredbama; primjerice, ako je to potrebno, osobni podaci bit će anonimni. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije.

Rezultati i ostvarenja programa redovito će se podvrgnuti procjeni kroz sveobuhvatan sustav praćenja na temelju definiranih pokazatelja imajući u vidu utvrđivanje odgovornosti za ostvarivanje vrijednosti u odnosu na uloženi novac.

Podaci za mjerenje uspješnosti prikupljat će se različitim elektroničkim sustavima i alatima za prikupljanje podataka. Glavni alati predviđeni u ovom trenutku su obrasci praćenja djelovanja, obrasci ocjene događaja i redovita anketiranja carinskih službenika.

Imajući u vidu potpurnu ulogu programa kojom se uprave država sudionica pomaže u dijeljenju informacija i jačanju kapaciteta, sustav za praćenje usmjeren je na praćenje napretka aktivnosti u okviru programa u smislu pokazatelja na razini ostvarenja. Ako je to moguće, usmjeren je i na pokazatelje u područjima povezanim s ciljevima programa na visokoj razini.

Komisija će svake godine objaviti izvješće o napretku programa koje sadržava sažetak rezultata u ostvarivanju ciljeva programa i povezanih pokazatelja ostvarenja i rezultata.

¹⁶ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Poglavlje I. – Opće odredbe

Opći cilj programa je potpora carinskoj uniji i carinskim tijelima u zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica, zaštita Unije od nepoštene i nezakonite trgovine istodobno olakšavajući zakonite poslovne aktivnosti te osiguravanje sigurnosti i zaštite Unije i njezinih građana, kao i održavanje ravnoteže između carinskih provjera i zakonite trgovine. Taj je cilj prilagođen kako bi se na sveobuhvatniji način omogućilo pružanje potpore carinskoj uniji i carinskim tijelima u pogledu cjelokupnog opsega njihovih zadaća, kako je utvrđeno u Carinskom zakoniku Unije, i imajući u vidu nove potrebe koje su detaljnije navedene u procjeni učinka.

Kao i tekući program Carina 2020., novi će program biti otvoren za sudjelovanje država članica, zemalja pristupnica i zemalja kandidatkinja kao i potencijalnih kandidata. U skladu s općom politikom Unije, zemlje Europske politike susjedstva i treće zemlje u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnim sporazumima Unije i tih zemalja također će imati mogućnost sudjelovati u programu uz određene uvjete.

Programom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku navedenom u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, javne nabave te povrata troškova. Ako se to smatra primjerenim, nagrade se mogu razmotriti za posebna djelovanja i u tom će se slučaju u programima rada navesti kriteriji i načini provedbe.

Poglavlje II. – Prihvatljivost

Vrste djelovanja koje se smatraju prihvatljivima za financiranje iz programa u biti su slične onima u okviru tekućeg programa. Međutim, njihova je tipologija pojednostavnjena i smanjena kako bi se ostvarila veća fleksibilnost. Pregled konkretnih djelovanja koja bi se mogla financirati u okviru programa naveden je u okvirnom popisu u Prilogu 1.

Na temelju iskustva stečenog u okviru postojećeg alata stručnih timova na temelju tekućeg programa Carina 2020., prijedlogom je predviđena posebna usmjerenost na strukturnu suradnju na osnovi projekata u cilju osnaživanja unaprijedene operativne suradnje kojom se omogućuju opsežniji i integrirani oblici suradnje država sudionica, čime se otvara put za daljnji razvoj carinske unije.

Novost u odnosu na tekući program Carina 2020. je uključivanje djelovanja koja nadopunjuju ili podupiru aktivnosti provedbe ciljeva novoosnovanog instrumenta za opremu za carinsku provjeru u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama. Konkretno, instrument za opremu za carinsku provjeru podržat će samo kupnju, održavanje i nadogradnju prihvatljive opreme, a programom Carina podržat će se sve povezane mjere poput mjera suradnje u procjeni potrebe za opremom ili, prema potrebi, osposobljavanja u odnosu na kupljenu opremu.

Imajući u vidu važnost globalizacije, ako je to korisno za ostvarivanje cilja Programa, u okviru Programa i dalje će biti moguće sudjelovanje predstavnika državnih tijela, uključujući predstavnike trećih zemalja, te predstavnika međunarodnih organizacija, gospodarskih subjekata ili civilnog društva.

Poglavlje III. – Bespovratna sredstva

Provedba programa ostvarit će se najčešće upotrebljavanim mehanizmima potrošnje proračunskih sredstava Unije, to jest javnom nabavom i bespovratnim sredstvima. Kada je riječ o bespovratnim sredstvima, prijedlogom je predviđeno da nema poziva na podnošenje prijedloga ako su prihvatljivi subjekti carinska tijela.

Kao i ranije, Programom bi trebalo financirati djelovanja do 100 % troškova imajući u vidu njihovu veliku dodanu vrijednost EU-a. Ako te aktivnosti podrazumijevaju dodjelu bespovratnih sredstava, primjenjiva stopa sufinanciranja utvrdit će se u programima rada.

Poglavlje IV. – Posebne provedbene odredbe za djelovanja izgradnje kapaciteta IT-a

Odredbe iz ovog poglavlja osmišljene su za pružanje poboljšanog okvira i upravljanja za djelovanja izgradnje kapaciteta IT-a koje se provode u okviru programa. Oslanjajući se na iskustva iz prethodnih carinskih programa i imajući u vidu sve veći broj europskih elektroničkih sustava, predložene su neke novosti. Bolje definiranje „zajedničkih komponenti” i „nacionalnih komponenti” europskih elektroničkih sustava koje će bolje odražavati stvarnost elektroničkih sustava i u obzir uzeti njihove karakteristike. Navedene su zadaće za koje je zadužena Komisija i zadaće za koje su zadužene države članice. Naposljetku, višegodišnji strateški plan za carinu (MASP-C) koji će Komisija izraditi u suradnji s državama članicama omogućit će bolje planiranje proračunskih i ljudskih resursa na nacionalnoj razini i na razini EU-a. Uvedene su i obveze popratnog izvješćivanja kako bi se omogućilo bolje praćenje djelovanja izgradnje kapaciteta IT-a.

Poglavlje V. – Programiranje, praćenje, evaluacija i kontrola

S obzirom na srednjoročnu i dugoročnu prirodu ciljeva koji se žele postići i oslanjajući se na stečeno iskustvo, programi rada trebali bi obuhvaćati nekoliko godina. To je novost u odnosu na tekući program Carina 2020. kojim su predviđeni godišnji programi rada. Prelaskom s godišnjih na višegodišnje programe rada smanjit će se administrativno opterećenje za Komisiju i države članice.

U Prilogu 2. dodan je popis glavnih pokazatelja radi boljeg praćenja programa i njegove uspješnosti od samog početka. Komisija će biti ovlaštena donijeti delegirane akte radi razvoja odredbi o okviru za praćenje i evaluaciju, među ostalim izmjenama Priloga 2. radi revizije ili dopune pokazatelja, ako je to potrebno.

Privremena evaluacija i završna evaluacija provest će se pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

Poglavlje VI. – Izvršavanje delegiranja ovlasti i postupak odbora

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u pogledu preispitivanja okvira za praćenje uspješnosti i povezanih pokazatelja.

Komisiji pomaže Odbor programa Carina (postupak ispitivanja).

Poglavlje VII. – Prijelazne i završne odredbe

Usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljane informacije pružat će se različitoj publici, uključujući medije i javnost.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uspostavljanju programa „Carina” za suradnju u području carine**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 33., 114. i 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Program Carina 2020. uspostavljen na temelju Uredbe (EU) br. 1294/2013² i njegovi prethodnici znatno su doprinijeli olakšavanju i jačanju carinske suradnje. Brojne aktivnosti u području carine prekogranične su naravi te se odnose ili utječu na sve države članice i stoga ih pojedinačne države članice ne mogu učinkovito i djelotvorno provoditi. Carinski program na razini Unije, koji provodi Komisija, pruža državama članicama okvir Unije za razvoj tih aktivnosti suradnje, što je isplativije nego kada bi svaka država članica uspostavila individualne okvire suradnje na bilateralnoj ili multilateralnoj osnovi. Stoga je primjereno osigurati kontinuitet financiranja sredstvima Unije za aktivnosti u području carinske suradnje uspostavljanjem novog programa u istom području, programa Carina.
- (2) Carinska unija znatno se razvila u zadnjih pedeset godina i carinske uprave sada uspješno obavljaju širok raspon zadaća na granicama. Zajedničkim djelovanjem rade na olakšavanju trgovine i smanjenju birokracije, prikupljanju prihoda za nacionalne proračune i proračun EU-a te na zaštiti javnosti od terorističkih prijetnji, prijetnji zdravlju i okolišu te drugih prijetnji. Konkretno, uvođenjem zajedničkog okvira upravljanja rizikom na razini EU-a³ i carinskih provjera kretanja velikih količina gotovine radi borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, carina je postala predvodnik u borbi protiv terorizma i organiziranog kriminala. Imajući u vidu takav široki raspon zadaća, carina je uistinu glavno tijelo za kontrolu proizvoda na vanjskim granicama Unije. U tom kontekstu program Carina trebao bi obuhvatiti ne samo carinsku suradnju, nego proširiti svoju potporu sveukupnim zadaćama carinskih tijela, kako su utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) br. 952/2013, to jest nadzoru međunarodne

¹ SL C , , str. .

² Uredba (EU) br. 1294/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa djelovanja za carinu u Europskoj uniji za razdoblje 2014. – 2020. (Carina 2020.) i stavljanju izvan snage Odluke br. 624/2007/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 209.).

³ https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/customs-risk-management/measure-customs-risk-management-framework-crmf_en

trgovine Unije, provedbi vanjskih aspekata unutarnjeg tržišta, zajedničke trgovinske politike i ostalih zajedničkih politika Unije koje imaju utjecaj na trgovinu, kao i na sigurnost lanca opskrbe. Pravna osnova stoga će obuhvatiti carinsku suradnju (članak 33. UFEU-a), unutarnje tržište (članak 114. UFEU-a) i trgovinsku politiku (članak 207. UFEU-a).

- (3) Program bi pružanjem okvira za djelovanja čiji je cilj potpora carinskoj uniji i carinskim tijelima trebao doprinijeti zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i njezinih država članica; zaštititi Unije od nepoštene i nezakonite trgovine te podržavanju zakonitih poslovnih aktivnosti; pružanju sigurnosti i zaštite Unije i njezinih građana i olakšavanju zakonite trgovine, kako bi poduzeća i građani uživali koristi od potpunog potencijala unutarnjeg tržišta i svjetske trgovine.
- (4) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za Program, koja predstavlja primarni referentni iznos u smislu točke 17. Međuinstitucijskog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju⁴, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (5) Kako bi se podržao postupak pristupanja i pridruživanja trećih zemalja, Program bi trebao biti otvoren za sudjelovanje zemalja pristupnica i zemalja kandidatkinja, kao i potencijalnih kandidata i partnerskih zemalja Europske politike susjedstva, ako su ispunjeni određeni uvjeti. Usto, može biti otvoren i ostalim trećim zemljama u skladu s uvjetima utvrđenima u posebnim sporazumima Unije i tih zemalja koji obuhvaćaju njihovo sudjelovanje u bilo kojem programu Unije.
- (6) Uredba (EU, Euratom) [2018/XXX] Europskog parlamenta i Vijeća⁵ (dalje u tekstu „Financijska uredba”) primjenjuje se na ovaj Program. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim i pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, javnoj nabavi i nadoknadi troškova vanjskim stručnjacima.
- (7) Djelovanja provedena u okviru programa Carina 2020. pokazala su se primjerenima pa bi ih stoga trebalo zadržati. Kako bi se osigurala jednostavnija i fleksibilnija provedba Programa, a time i bolje ostvarivanje njegovih ciljeva, djelovanja bi se trebala definirati samo u pogledu ukupnih kategorija s popisom oglednih primjera konkretnih aktivnosti. Program Carina trebao bi suradnjom i izgradnjom kapaciteta ujedno promicati i pružiti potporu uvođenju i iskorištavanju inovacija radi daljnjeg poboljšavanja sposobnosti za ispunjavanje temeljnih prioriteta carine.
- (8) Uredbom [2018/XXX] u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama uspostavlja se instrument za opremu za carinsku provjeru⁶ (dalje u tekstu „instrument CCE”). Kako bi se očuvala dosljednost i horizontalna koordinacija svih aktivnosti suradnje u području carine i opreme za carinsku provjeru, primjereno je njihovu provedbu obuhvatiti jednim pravnim aktom i skupom pravila, to jest ovom Uredbom. Stoga bi instrumentom CCE trebalo podržati samo kupnju, održavanje i nadogradnju prihvatljive opreme, a ovim bi Programom trebalo poduprijeti sve povezane mjere poput mjera suradnje u procjeni potrebe za opremom ili, prema potrebi, osposobljavanja u odnosu na kupljenu opremu.

⁴ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁵ COM(2016) 605 final

⁶ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi instrumenta za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama.

- (9) Razmjene carinskih i povezanih informacija ključne su za pravilno funkcioniranje carine i obuhvaćaju znatno više od razmjena unutar carinske unije. Prilagodbe ili proširenja europskih elektroničkih sustava na treće zemlje koje nisu pridružene Programu i na međunarodne organizacije zaista bi moglo biti u interesu Unije ili država članica. Stoga bi, ako je to opravdano takvim interesom, troškovi prilagodbe ili proširenja europskih elektroničkih sustava za potrebe suradnje s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama trebali biti prihvatljivi troškovi u okviru Programa.
- (10) Imajući u vidu sve veću važnost globalizacije, Programom bi i dalje trebalo predvidjeti mogućnost uključivanja vanjskih stručnjaka u smislu članka 238. Financijske uredbe. Ti vanjski stručnjaci uglavnom bi trebali biti predstavnici državnih tijela, uključujući tijela trećih zemalja koje nisu pridružene, kao i predstavnici međunarodnih organizacija, gospodarskih subjekata i civilnog društva.
- (11) U skladu s obvezom Komisije navedenom u njezinoj Komunikaciji od 19. listopada 2010. naslovljenoj „Preispitivanje proračuna EU-a”⁷, kad je riječ o osiguravanju usklađenosti i pojednostavnjenja programa financiranja sredstva bi se trebala dijeliti s drugim instrumentima financiranja Unije ako predviđena djelovanja u okviru Programa imaju ciljeve koji su zajednički za različite instrumente financiranja, što međutim isključuje dvostruko financiranje. Djelovanja u okviru ovog Programa trebala bi osigurati dosljednost u upotrebi sredstava Unije kojima se podupiru carinska unija i carinska tijela.
- (12) Za djelovanja izgradnje kapaciteta u području informacijskih tehnologija (IT) iskoristit će se najveći dio proračuna u okviru Programa. Posebnim odredbama trebalo bi opisati zajedničke odnosno nacionalne komponente europskih elektroničkih sustava. Nadalje, trebalo bi jasno definirati područje primjene djelovanja i odgovornosti Komisije i država članica.
- (13) Odlukom br. 70/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁸ od Komisije se zahtijeva da izradi višegodišnji strateški plan za carinu radi stvaranja usklađenog i interoperabilnog elektroničkog carinskog okružja za Uniju. Razvoj i rad elektroničkih sustava uključenih u višegodišnji strateški plan uglavnom se financiraju u okviru Programa. Kako bi se osigurala usklađenost i koordinacija Programa i višegodišnjeg strateškog plana, relevantne odredbe Odluke trebalo bi uključiti u ovu Uredbu. Budući da su sve relevantne odredbe Odluke br. 70/2008/EZ sada preuzete ili Uredbom (EU) br. 952/2013 ili ovom Uredbom, Odluku br. 70/2008/EZ trebalo bi staviti izvan snage.
- (14) Ovu bi Uredbu trebalo provoditi prema programima rada. S obzirom na srednjoročnu i dugoročnu prirodu ciljeva koji se žele postići i oslanjajući se na stečeno iskustvo, programi rada trebali bi obuhvaćati nekoliko godina. Prelaskom s godišnjih na višegodišnje programe rada smanjit će se administrativno opterećenje za Komisiju i države članice.

⁷ COM(2010) 700 final

⁸ Odluka br. 70/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o okruženju bez papira za carinu i trgovinu (SL L 23, 26.1.2008., str. 21.).

- (15) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁹.
- (16) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁰, prisutna je potreba za procjenom ovog programa na temelju informacija prikupljenih posebnim zahtjevima za praćenje, istodobno izbjegavajući prekomjerne propise i administrativna opterećenja, posebno za države članice. Ti zahtjevi prema potrebi mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao osnovu za evaluaciju učinaka Instrumenta na terenu.
- (17) Kako bi se primjereno odgovorilo na promjene u prioritetima politika, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu izmjene popisa pokazatelja za mjerenje ostvarivanja posebnih ciljeva Programa. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, među ostalim savjetovanja na razini stručnjaka, i da se savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Konkretno, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (18) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95¹², Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96¹³ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939¹⁴, financijski interesi Unije trebaju se štititi razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevара, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja („EPPO”) može provoditi istrage i kazneni progon za prijave i druge nezakonite aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog

⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

¹⁰ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.; SL L 123, 12.5.2016., str. 1.–14.

¹¹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

¹² Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

¹³ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

¹⁴ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

parlamenta i Vijeća¹⁵. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.

- (19) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Ta su pravila navedena u Financijskoj uredbi i njima se posebno utvrđuje postupak za utvrđivanje i izvršavanje proračuna bespovratnim sredstvima, nagradama, javnom nabavom i neizravnim izvršenjem, kao i provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravilima donesenima na temelju članka 322. UFEU-a usto se uređuje zaštita proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, imajući u vidu da je poštovanje vladavine prava bitan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje sredstvima EU-a.
- (20) Oblike financiranja i metode provedbe utvrđene ovom Uredbom trebalo bi odabrati na temelju toga u kojoj je mjeri njima moguće postići posebne ciljeve djelovanja i ostvariti rezultate, uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik neusklađivanja. To bi trebalo obuhvatiti i razmatranje upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnog financiranja i jediničnih troškova te financiranje koje nije povezano s troškovima kako je navedeno u članku 125. stavku 1. Financijske uredbe.
- (21) S obzirom na to da cilj ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice djelujući pojedinačno, nego se zbog njezina opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (22) Ovom se Uredbom zamjenjuje Uredba (EU) br. 1294/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, koju bi stoga trebalo staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

- 1. Ovom se Uredbom uspostavlja program „Carina” za suradnju u području carine (dalje u tekstu „Program”).
- 2. Njome se određuju ciljevi Programa, proračun za razdoblje 2021.–2027., oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja.

¹⁵ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „carinska tijela” znači tijela kako su definirana u članku 5. stavku 1. Uredbe (EU) br. 952/2013;
- (2) „europski elektronički sustavi” znači elektronički sustavi potrebni za carinsku uniju i provedbu zadaća carinskih tijela;
- (3) „treća zemlja” znači zemlja koja nije članica Unije.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći je cilj Programa potpora carinskoj uniji i carinskim tijelima u zaštiti financijskih i gospodarskih interesa Unije i država članica, pružanje sigurnosti i zaštite unutar Unije te zaštita Unije od nepoštene i nezakonite trgovine, uz istodobno olakšavanje zakonitih poslovnih aktivnosti.
2. Poseban je cilj Programa potpora pripremi i jedinstvenoj provedbi carinskog zakonodavstva i politika, kao i carinskoj suradnji i jačanju administrativnih kapaciteta, uključujući jačanje osobnih kompetencija te razvoj i rad europskih elektroničkih sustava.

Članak 4.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Programa u razdoblju od 2021. do 2027. iznosi 950 000 000 EUR u tekućim cijenama.
2. Iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati i troškovi za pripremu, praćenje, kontrolu, reviziju, evaluaciju i druge aktivnosti upravljanja Programom te evaluacije ostvarivanja njegovih ciljeva. Osim toga, mogu se pokriti troškovi povezani sa studijama, sastancima stručnjaka, djelovanjima informiranja i komunikacijskim djelovanjima, ako su povezani s ciljevima Programa, te troškovi povezani s informacijskim mrežama s naglaskom na obradu i razmjenu informacija, uključujući institucijske alate informacijske tehnologije i drugu tehničku i administrativnu pomoć potrebnu u vezi s upravljanjem Programom.

Članak 5.

Treće zemlje pridružene Programu

Program je otvoren za sljedeće treće zemlje:

- (a) zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidate u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o

pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;

- (b) zemlje na koje se odnosi europska politika susjedstva u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja, uz uvjet da su te zemlje dosegle dovoljnu razinu približavanja relevantnog zakonodavstva i administrativnih metoda onima u Uniji;
- (c) ostale treće zemlje u skladu s uvjetima iz posebnih sporazuma o sudjelovanju određene treće zemlje u bilo kojem Unijinu programu ako se tim sporazumom:
 - jamči pravedna ravnoteža u smislu doprinosa te treće zemlje i koristi koje ostvaruje sudjelovanjem u programima Unije;
 - utvrđuju uvjeti sudjelovanja u programima, uključujući obračun financijskih doprinosa pojedinačnim programima i administrativnih troškova tih programa. Ti doprinosi smatraju se namjenskim prihodima u skladu s člankom 21. stavkom 5. Uredbe [2018/XXX] [nova Financijska uredba];
 - trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za odlučivanje o Programu;
 - jamči da Unija ima pravo osigurati dobro financijsko upravljanje i štititi svoje financijske interese.

Članak 6.

Provedba i oblici EU-ova financiranja

1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom.
2. Programom se može omogućiti financiranje u bilo kojem obliku navedenom u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, javne nabave te povrata putnih troškova i dnevnica.

POGLAVLJE II.

PRIHVATLJIVOST

Članak 7.

Prihvatljiva djelovanja

1. Samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u članku 3. prihvatljiva su za financiranje.
2. Djelovanja koja nadopunjuju ili podupiru aktivnosti provedbe ciljeva iz članka 3. Uredbe (EU) [2018/XXX] [instrument CCE] također su prihvatljiva za financiranje u okviru ovog Programa.
3. Djelovanja iz stavaka 1. i 2. uključuju sljedeće:
 - (a) sastanke i slične *ad hoc* događaje;
 - (b) strukturiranu suradnju u okviru projekata;

- (c) djelovanja izgradnje kapaciteta u području IT-a, posebno za razvoj i rad europskih elektroničkih sustava;
- (d) djelovanja za razvoj osobnih kompetencija i izgradnju kapaciteta;
- (e) potporna i druga djelovanja, uključujući:
 - (1) studije;
 - (2) inovacijske aktivnosti, posebno potvrđivanje koncepata, pilot-projekte i inicijative izrade prototipa;
 - (3) zajednički razvijena komunikacijska djelovanja;
 - (4) bilo koja druga djelovanja predviđena u programima rada iz članka 13. koja su potrebna za ostvarivanje ili potporu ciljevima iz članka 3.

Mogući oblici djelovanja iz točaka (a), (b) i (d) navedeni su na otvorenom popisu u Prilogu 1.

4. Ako su od interesa za Uniju, za financiranje su prihvatljiva djelovanja koja se sastoje od razvoja i rada prilagodbi ili proširenja zajedničkih komponenti europskih elektroničkih sustava za suradnju s trećim zemljama koje nisu pridružene Programu ili međunarodnim organizacijama. Komisija uspostavlja potrebne administrativne mehanizme kojima se za ta djelovanja može osigurati financijski doprinos od predmetnih trećih osoba.
5. Ako se djelovanja izgradnje kapaciteta IT-a iz stavka 3. točke (c) odnose na razvoj i rad europskih elektroničkih sustava, za financiranje u okviru Programa prihvatljivi su samo troškovi povezani s odgovornostima povjerenima Komisiji na temelju članka 11. stavka 2. Države članice snose troškove povezane s odgovornostima koje su im povjerene u skladu s člankom 11. stavkom 3.

Članak 8.

Vanjski stručnjaci

1. Ako je to korisno za uspješnost djelovanja u provedbi ciljeva iz članka 3., u svojstvu vanjskih stručnjaka u djelovanjima organiziranim u okviru Programa mogu sudjelovati predstavnici državnih tijela, uključujući predstavnike trećih zemalja koje nisu pridružene Programu u skladu s člankom 5., kao i predstavnici međunarodnih i drugih relevantnih organizacija, gospodarskih subjekata i organizacija koje zastupaju gospodarske subjekte te predstavnici civilnog društva.
2. Troškovi vanjskih stručnjaka iz stavka 1. prihvatljivi su za naknadu troškova u okviru Programa u skladu s odredbama članka 238. Financijske uredbe.
3. Komisija odabire vanjske stručnjake na temelju njihovih vještina, iskustva i znanja relevantnih za pojedino djelovanje, čime se izbjegavaju eventualni sukobi interesa.

POGLAVLJE III.

BESPOVRATNA SREDSTVA

Članak 9.

Dodjela, komplementarnost i kombinirano financiranje

1. Bespovratna sredstva u okviru Programa dodjeljuju se te se njima upravlja u skladu s glavom VIII. Financijske uredbe.
2. Za djelovanje za koje je dobiven doprinos u okviru bilo kojeg drugog programa Unije može se dobiti doprinos i iz Programa, uz uvjet da ne pokrivaju iste troškove. Pravila programa Unije iz kojeg je dobiven doprinos primjenjuju se na pripadajući doprinos djelovanju. Kumulativno financiranje ne smije premašiti iznos ukupnih prihvatljivih troškova djelovanja te se potpora iz različitih programa Unije može izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentima u kojima su propisani uvjeti za potporu.
3. U skladu s člankom 198. točkom (f) Financijske uredbe, bespovratna sredstva dodjeljuju se bez poziva za podnošenje prijedloga ako su prihvatljivi subjekti carinska tijela država članica i trećih zemalja koje sudjeluju u Programu kako je navedeno u članku 5. ove Uredbe, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz tog članka.

Članak 10.

Stopa sufinanciranja

1. Odstupajući od članka 190. Financijske uredbe, iz Programa se može financirati do 100 % prihvatljivih troškova djelovanja.
2. Primjenjiva stopa sufinanciranja za djelovanja za koja je potrebna dodjela bespovratnih sredstava određuje se u godišnjim programima rada iz članka 13.

POGLAVLJE IV.

POSEBNE ODREDBE ZA DJELOVANJA IZGRADNJE KAPACITETA U PODRUČJU INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA

Članak 11.

Odgovornosti

1. Komisija i države članice zajednički osiguravaju razvoj i rad europskih elektroničkih sustava iz višegodišnjeg strateškog plana za carinu navedenog u članku 12., uključujući osmišljavanje, specifikacije, ispitivanje sukladnosti, uvođenje, održavanje, razvoj, sigurnost, osiguravanje kvalitete i kontrolu kvalitete.
2. Komisija posebno osigurava sljedeće:
 - (a) razvoj i rad zajedničkih komponenti kako je utvrđeno u višegodišnjem strateškom planu za carinu predviđenom u članku 12.;

- (b) općenitu koordinaciju razvoja i rada europskih elektroničkih sustava u cilju njihove funkcionalnosti, međusobne povezanosti i neprekidnog poboljšavanja te njihova usklađenog uvođenja;
 - (c) koordinaciju europskih elektroničkih sustava na razini Unije u cilju njihova promicanja i uvođenja na nacionalnoj razini;
 - (d) koordinaciju razvoja i rada europskih elektroničkih sustava u pogledu njihove interakcije s trećim stranama, izuzev djelovanja osmišljenih za ispunjavanje nacionalnih zahtjeva;
 - (e) koordinaciju europskih elektroničkih sustava s ostalim relevantnim djelovanjima koja se odnose na e-upravu na razini Unije.
3. Države članice posebno osiguravaju sljedeće:
- (a) razvoj i rad nacionalnih komponenti kako je utvrđeno u višegodišnjem strateškom planu za carinu predviđenom u članku 12.;
 - (b) koordinaciju razvoja i rada nacionalnih komponenti europskih elektroničkih sustava na razini država članica;
 - (c) koordinaciju europskih elektroničkih sustava s ostalim relevantnim djelovanjima koja se odnose na e-upravu na razini država članica.
 - (d) redovito dostavljanje informacija Komisiji o mjerama koje su poduzete kako bi se njihovim tijelima ili gospodarskim subjektima omogućilo da u potpunosti iskoriste europske informacijske sustave;
 - (e) uvođenje europskih elektroničkih sustava na nacionalnoj razini.

Članak 12.

Višegodišnji strateški plan za carinu (MASP-C)

1. Komisija sastavlja i redovito ažurira višegodišnji strateški plan za carinu u kojem se navode sve zadaće relevantne za razvoj i rad europskih elektroničkih sustava te razvrstavanje svakog sustava ili njegova dijela, poput:
 - (a) zajedničke komponente: komponente europskih elektroničkih sustava razvijene na razini Unije koja je dostupna svim državama članicama ili koju je Komisija utvrdila kao zajedničku komponentu zbog učinkovitosti, sigurnosti i racionalizacije;
 - (b) nacionalne komponente: komponente europskih elektroničkih sustava razvijene na razini države članice koja je dostupna u državi članici koja je izradila takvu komponentu ili doprinijela njezinoj zajedničkoj izradi;
 - (c) ili kombinacije obiju komponenti.
2. Višegodišnji strateški plan za carinu ujedno uključuje inovacijske i pilot-aktivnosti, kao i potporu metodologijama i alatima povezanim s europskim elektroničkim sustavima.
3. Države članice obavješćuju Komisiju o dovršetku svake zadaće koja im je dodijeljena u okviru višegodišnjeg strateškog plana za carinu iz stavka 1. One usto redovito izvješćuju Komisiju o napretku u ispunjavanju tih zadaća.

4. Države članice najkasnije do 31. ožujka svake godine dostavljaju Komisiji godišnja izvješća o napretku u provedbi višegodišnjeg strateškog plana za carinu iz stavka 1. koja obuhvaćaju razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine. Ta se godišnja izvješća temelje na prethodno utvrđenom formatu.
5. Najkasnije do 31. listopada svake godine Komisija na temelju godišnjih izvješća iz stavka 4. izrađuje i objavljuje objedinjeno izvješće o procjeni napretka država članica i Komisije u provedbi plana iz stavka 1.

POGLAVLJE V.

PROGRAMIRANJE, PRAĆENJE, EVALUACIJA I KONTROLA

Članak 13.

Program rada

1. Program se provodi prema višegodišnjim programima rada iz članka 108. Financijske uredbe.
2. Komisija provedbenim aktima donosi višegodišnje programe rada. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 18. stavka 2.

Članak 14.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarivanju posebnih ciljeva iz članka 3. navedeni su u Prilogu 2.
2. Kako bi se osigurala djelotvorna procjena napretka Programa u ostvarivanju njegovih ciljeva, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 17. radi izmjene Priloga 2. u cilju preispitivanja ili dopune pokazatelja, ako je potrebno, te dopune ove Uredbe odredbama o uspostavljanju okvira za praćenje i evaluaciju.
3. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe Programa i rezultati prikupljaju djelotvorno, učinkovito i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije.

Članak 15.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. Privremena evaluacija Programa provodi se nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe Programa.
3. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1. Komisija provodi završnu evaluaciju Programa.

4. Komisija dostavlja zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Članak 16.

Revizije i istrage

Ako treća zemlja sudjeluje u Programu na temelju odluke u okviru međunarodnog sporazuma ili na temelju bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, treća zemlja mora osigurati nužna prava i pristup koji su odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) i Europskom revizorskom sudu potrebni za sveobuhvatno izvršavanje njihovih nadležnosti. Kad je riječ o OLAF-u, ta prava uključuju pravo provedbe istraga, uključujući terenske provjere i inspekcije kako je propisano Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF).

POGLAVLJE VI.

IZVRŠAVANJE DELEGIRANJA OVLASTI I POSTUPAK ODBORA

Članak 17.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 14. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji s trajanjem do 31. prosinca 2028.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 14. stavka 2. Odlukom o opozivu prestaje delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 14. stavka 2. stupa na snagu ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 18.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže odbor koji se naziva „Odbor programa Carina”. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Informiranje, komunikacija i promidžba

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i proporcionalne ciljne informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.
2. Komisija provodi djelovanja informiranja i komunikacijska djelovanja u pogledu Programa, djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni Programu također pridonose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u članku 3.

Članak 20.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba (EU) br. 1294/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.
2. Odluka br. 70/2008/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

Članak 21.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih djelovanja do njihova zaključenja, na temelju Uredbe (EU) br. 1294/2013 koja se nastavlja primjenjivati na predmetna djelovanja do njihova zaključenja.
2. Financijskom omotnicom za Program mogu se pokriti i troškovi tehničke i administrativne pomoći potrebne radi osiguravanja prijelaza između Programa i mjera donesenih u skladu s prethodnim programom na temelju Uredbe (EU) br. 1294/2013.
3. Odobrena sredstva mogu se prema potrebi unijeti u proračun nakon 2027. za pokrivanje troškova predviđenih u članku 4. stavku 2. kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 1.1. Naslov prijedloga/inicijative
- 1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)
- 1.3. Vrsta prijedloga/inicijative
- 1.4. Osnova prijedloga/inicijative
- 1.5. Trajanje i financijski učinak
- 1.6. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja
- 2.2. Sustav upravljanja i kontrole
- 2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

- 3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak
- 3.2. Procijenjeni učinak na rashode
 - 3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na rashode*
 - 3.2.2. *Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva*
 - 3.2.3. *Doprinos trećih strana*
- 3.3. Procijenjeni učinak na prihode

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju programa Carina za suradnju u području carina

1.2. Predmetna područja politike (*klaster programa*)

Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ novo djelovanje

☐ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja¹

☒ produženje postojećeg djelovanja

☐ spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Program će se provesti putem provedbenog akta kojim se donosi višegodišnji program rada. Donošenje je predviđeno za prvo tromjesečje 2021. nakon savjetovanja s Odborom programa Carina. Izvršenje višegodišnjeg programa rada provodit će se sklapanjem sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava s korisnicima i sklapanjem ugovora o javnoj nabavi s pružateljima usluga, najkasnije od drugog tromjesečja 2018.

1.4.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz raznih čimbenika, npr. bolje koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i dodana je vrijednosti koju bi inače države članice ostvarile same.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

Carina pomaže u zaštiti financijskih interesa Unije i država članica te u svojstvu čuvara vanjske granice EU-a za robu ujedno štiti javnost od terorističkih prijetnji, prijetnji zdravlju i okolišu te drugih prijetnji. Carina primjenjuje popis s više od 60 necarinskih propisa koji se odnose na, među ostalim, robe s dvojnomo namjenom, vatreno oružje, prekursore za droge, kretanje gotovine, prava intelektualnog vlasništva, javno zdravlje, sigurnost proizvoda i zaštitu potrošača, zaštitu divlje flore i faune te zaštitu okoliša. Carinska tijela ujedno imaju ključnu ulogu u osiguravanju cjelovitosti lanca opskrbe i sprječavanju terorističkih organizacija u slobodnom premještanju sredstava. Novi izazovi koji nastaju brzim tehnološkim promjenama (digitalizacija, povezivost, internet stvari, lanci blokova) i promjenama poslovnih modela (e-trgovina, optimizacija opskrbnog lanca) te smanjena javna financijska sredstva, rastući obujam svjetske trgovine, trajne prijetnje transnacionalnog

¹ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

kriminala i sigurnosne prijetnje dovode do neprekidne nužnosti pospješivanja carinske unije i proširenja opsega zadaća koje obavljaju carinske uprave.

Od 2016., Carinski zakonik Unije (CZU) je novi carinski pravni okvir. U okviru CZU-a pokrenut je veliki projekt digitalizacije sa 17 različitih sustava IT-a koji će se u potpunosti uvesti do 2025.

Provedba tih sustava ostvariva je samo intenzivnom operativnom suradnjom carinskih uprava država članica te njihovom međusobnom suradnjom s drugim tijelima, predstavnicima trgovine i drugim trećim stranama. Predloženim Programom, koji je sljednik programa Carina 2020., podržat će se carinska unija i carinska tijela s pomoću aktivnosti izgradnje administrativnih kapaciteta i kapaciteta IT-a te aktivnosti operativne suradnje.

Očekivana ostvarena dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Velika većina predloženog proračuna utrošit će se na aktivnosti izgradnje kapaciteta IT-a. Okosnica carinske suradnje je namjenska komunikacijska mreža visoke razine sigurnosti kojom se osigurava da se svaka nacionalna uprava treba samo jednom spojiti na tu zajedničku infrastrukturu kako bi mogla razmjenjivati sve vrste informacija. Ako takva infrastruktura ne bi bila na raspolaganju, države članice morale bi se spojiti 27 puta s nacionalnim sustavima drugih država članica.

1.4.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Završna evaluacija programa Carina 2013.:

Nalazi su općenito pozitivni kad je riječ o doprinosu Programa u ostvarivanju ciljeva na razini politika te pomaganju carinskim tijelima u objedinjavanju njihova rada. Najveća ostvarenja mogu se sažeti na sljedeći način:

- veća sigurnost i zaštita uključujući potpunu provedbu sustava kontrole uvoza i carinskog sustava za upravljanje rizikom, kao i uvođenje sustava ovlaštenoga gospodarskog subjekta i sustava gospodarskog subjekta;
- olakšavanje trgovine, čime carinska unija postaje sigurnija i istodobno obavlja manje ručnih kontrola koje usporavaju protok trgovine, čime se ubrzava postupak provoza;
- zaštita financijskih interesa EU-a zbog upotrebe centraliziranih baza podataka i poboljšane djelotvornosti sustava za upravljanje rizikom.

Zaključak u pogledu postignuća ostvarenih tijekom predmetnog razdoblja preispitivanja je da ona nisu nastala jednostavnim kontinuiranim razvojem tekućih kretanja. Ona su zapravo bila znatna i značajna (posebno u uvođenju elektroničkih sustava u pogledu sigurnosti i zaštite) i ukazuju na veliki napredak ka ostvarenju ključnih ciljeva programa.

Evaluacijom su utvrđeni snažni argumenti u prilog dodanoj vrijednosti EU-a ostvarenoj Programom, posebno kad je riječ o njezinoj ulozi u potpori provedbe zakonodavstva EU-a na nacionalnoj razini. Elektronički sustavi financirani u okviru Programa u velikoj su mjeri komplementarni s nacionalnim inicijativama i uglavnom se odnose na provedbu tog zakonodavstva. To je dovelo do smanjenja administrativnih troškova koji bi nastali ako bi svaka država članica morala samostalno razviti slične elektroničke sustave. Umreživanje potaknuto zajedničkim djelovanjima u okviru Programa također se smatra ključnim iz više razloga, među ostalim zbog osiguravanja dosljedne primjene zajedničkog zakonodavstva, širenja

najboljih praksi i izgradnje povjerenja potrebnog kako bi uprave djelovale kao jedna uprava.

Početni nalazi evaluacije u sredini provedbenog razdoblja programa Carina 2020. pokazali su općenito pozitivan stav nacionalnih carinskih uprava o mjeri u kojoj se programom ostvaruju rezultati koji ne bi bili mogući samostalnim djelovanjem nacionalnih uprava. Stajalište je velikog dijela ispitanika koji su ispunili evaluacijske upitnike da je Program ključan za izgradnju povjerenja i ostvarivanje konvergencije s carinskim upravama država članica EU-a i ostalih zemalja sudionica (države kandidatkinje i potencijalni kandidati). Razgovori ujedno ukazuju na povećanje učinkovitosti zbog udruživanja sredstava, posebno u području IT-a (ekonomija razmjera pri smanjenim troškovima razvoja). Nalazi ukazuju i na izazove za nacionalna tijela u usklađivanju nacionalnih okolnosti s carinskim zahtjevima EU-a: različiti interesi u nekim slučajevima mogu biti prepreka ostvarivanju dodane vrijednosti EU-a i nekoliko je nacionalnih tijela usto izrazilo nezadovoljstvo jer su svoje ambicije morala prilagoditi ambicijama slabije razvijenih nacionalnih carinskih uprava.

1.4.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Program je usko povezan s novim instrumentom za opremu za carinsku provjeru kojim će se doprinijeti kupnji, održavanju i nadogradnji prihvatljive opreme.

Povezan je i s aktivnostima koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) u pogledu borbe protiv prijevara radi zaštite financijskih interesa Unije u skladu s člankom 325. UFEU-a.

Nadalje, postoje znatne sinergije s programom Fiscalis kojim se podupire suradnja u području oporezivanja. Kad je riječ o IT-u, prisutno je uzajamno pospješivanje i zajedničko financiranje zajedničkih komponenti IT-a kao što je zajednička komunikacijska mreža. Uvedeni su istovjetni pristupi u upravljanju IT-om i zajednički horizontalni potporni mehanizmi. Upotrebljava se ista vrsta zajedničkih djelovanja i slijedi se sličan pristup u izgradnji osobnih kompetencija i osposobljavanju. U potpunosti je pojednostavnjeno upravljanje Programom u pogledu prijedloga, upravljanja, upravljanja mjerama, provedbenih akata i praćenja uspješnosti.

1.5. Trajanje i financijski učinak

X Ograničeno trajanje

- X na snazi od 1.1.2021. do 31.12.2027.
- X Financijski učinak od 2021. do 2027. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od 2021. do 2030. za sredstva odobrena za plaćanje.

☐ Neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. Predviđeni načini upravljanja²

X Izravno upravljanje Komisije:

- X putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;
- ☐ putem izvršnih agencija

☐ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☐ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti);
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe;
- ☐ tijelima javnog prava;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

--

² Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama *BudgWeb*:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Učinak predloženog programa Carina ocijenit će se privremenom evaluacijom i završnom evaluacijom, kao i kontinuiranim praćenjem skupa ključnih pokazatelja uspješnosti.

Rezultati i ostvarenja Programa redovito će se podvrgnuti ocjeni kroz sveobuhvatan sustav praćenja koji se temelji na definiranim pokazateljima u pogledu odgovornosti za ostvarivanje vrijednosti u odnosu na uloženi novac. Podaci za mjerenje uspješnosti prikupljat će se raznim alatima za prikupljanje podataka uključujući obrasce praćenja djelovanja, obrasce ocjene događaja i redovita anketiranja carinskih službenika.

Imajući u vidu potpornu ulogu Programa kojom se uprave država sudionica pomaže u dijeljenju informacija i jačanju kapaciteta, sustav za praćenje usmjeren je na praćenje napretka aktivnosti u okviru Programa u smislu pokazatelja na razini ostvarenja. Ako je to moguće, usmjeren je i na pokazatelje u područjima povezanim s ciljevima Programa na visokoj razini.

Komisija će svake godine objaviti izvješće o napretku Programa koje sadržava sažetak rezultata u ostvarivanju ciljeva Programa i povezanih pokazatelja ostvarenja i rezultata.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole*

S obzirom na prirodu aktivnosti Programa, njegovu usmjerenost na carinske uprave kao korisnike te isključivu nadležnost EU-a za carinsku uniju, Program će se provoditi izravnim upravljanjem, što omogućuje najučinkovitiju raspodjelu financijskih sredstava i najveći mogući učinak. Naime, ono nudi fleksibilnost i upravljačke ovlasti Komisiji da putem godišnjih odluka o financiranju dodijeli odgovarajuća sredstva za prioritete dogovorene s državama članicama u postupku komitologije, uključujući za nove potrebe. Konkretno, službe Komisije moraju preispitati i prihvatiti svaku mjeru imajući u vidu: ciljeve i uvjete predviđene Uredbom, donesene godišnje programe rada i kriterije prihvatljivosti navedene u odluci o financiranju / sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava.

Provedba će se uglavnom ostvariti javnom nabavom i u manjoj mjeri sporazumima s nacionalnim upravama o dodjeli bespovratnih sredstava.

Kad je riječ o nabavi, načini plaćanja u potpunosti su usklađeni s korporativnim standardima (bez pretfinanciranja; sva plaćanja povezana su s prihvaćanjem unaprijed utvrđenih rezultata).

Za bespovratna sredstva predviđeno je pretfinanciranje do 90 %. Završno plaćanje/povrat za bespovratna sredstva provodi se na temelju financijskih izvješća u kombinaciji s izravnim ex post revizijama na terenu.

Sustav kontrole za javnu nabavu temelji se na temeljitoj ex ante provjeri 100 % svih transakcija pa stoga isključuje pogreške u trenutku plaćanja.

Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, strategija kontrole ima dvojak pristup:

1. financijska izvješća nacionalnih uprava zatvaraju se nakon brzog pregleda dokumentacije nakon kojeg slijedi nalog za završnu isplatu/povrat (čime se smanjuju odgode plaćanja). Ti nalozi za završnu isplatu/povrat i dalje se provjeravaju uobičajenim *ex ante* kontrolama predviđenima u financijskim tokovima (*ex ante* provjera 100 % transakcija);
2. prethodno navedene kontrole temelje se na izravnim *ex post* revizijama na terenu u državama članicama. Glavna uprava TAXUD predviđela je godišnje revizorske terenske misije u tri do pet država članica kojima bi se prije kraja programskog razdoblja obuhvatila većina država sudionica.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima radi smanjivanja tih rizika*

Rizici povezani s financijskim transakcijama u provedbi Programa su ograničeni.

1. Kad je riječ o nabavi, većina transakcija (uglavnom povezanih s razvojem i radom IT sustava) provodi se na temelju važećih okvirnih ugovora i/ili sudelegacija u drugim službama Komisije.

Cjelokupni sustav unutarnje kontrole u Glavnoj upravi TAXUD (na temelju detaljnih *ex ante* provjera 100 % povezanih transakcija) omogućio je zadržavanje stopa pogreške u prethodnom programu znatno ispod praga značajnosti (tj. na procijenjenoj razini od 0,5 %). Navedeni sustav kontrole i dalje će se upotrebljavati i primjenjivati za sve transakcije u okviru novog Programa, čime bi se osiguralo zadržavanje stopa pogreške ispod praga značajnosti.

2. Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, rizici su na jednako niskim razinama, posebno s obzirom da:

- su korisnici carinske uprave država članica, zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata, pa u tom slučaju nema poziva na podnošenje prijedloga;
- se rashodi uglavnom odnose na brojne aktivnosti s relativno malim iznosima za pojedino djelovanje (uglavnom povratu putnih troškova i troškovi dnevnica);
- je obvezna upotreba alata za izvještavanje o aktivnostima (ART2 – sustav IT-a za praćenje rashoda) radi evidentiranja djelovanja i prikupljanja financijskih izvješća – taj sustav obuhvaća određene kontrole;
- Glavna uprava TAXUD provodi *ex ante* provjere svih projekata i djelovanja u okviru Programa, a kontrole koje se odnose na odabir i faze ugovaranja osiguravaju zakonitost i pravilnost dodjele bespovratnih sredstava;
- analiza najčešćih pogrešaka otkrivenih tijekom prethodnih *ex post* provjera ili izravnih *ex post* revizija na terenu potvrđuje nisku razinu rizika u pogledu odnosnih financijskih transakcija.

U okviru prethodnog programa stopa pogreške za dio proveden bespovratnim sredstvima također je neprekidno zadržana ispod praga značajnosti (tj. otprilike 1 %). Taj će se sustav kontrole nastaviti primjenjivati, čime će se osigurati zadržavanje stopa pogreške ispod praga značajnosti.

2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer „troškovi kontrole ÷ vrijednost povezanih sredstava kojima se upravlja”) i procjena očekivanih razina rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Ukupni godišnji trošak kontrola u okviru prethodnog programa zadržan je na razini od otprilike 1,5 % (trošak svih kontrola (javne nabave i dodjele bespovratnih sredstava) plaćanja izvršenih tijekom godine) i smatra se troškovno učinkovitim.

Kako je prethodno navedeno, rizik pogreške ograničen je s obzirom na prirodu i način izvršenja povezanih financijskih transakcija. Usto, globalni sustav unutarnje kontrole na temelju detaljnih ex ante provjera usmjeren je na uklanjanje svih mogućih pogrešaka prije isplate/zatvaranja.

Ex post kontrole na terenu za bespovratna sredstva dodatno smanjuju potencijalni rizik pogreške pri plaćanju/zatvaranju s obzirom na njihov snažan odvraćajući učinak.

Primijenjena strategija kontrola pokazala se učinkovitom i djelotvornom u okviru prethodnog programa te je pokazala da je trošak kontrola ograničen.

Uzimajući u obzir da će se isti sustav kontrola primjenjivati za novi Program, procijenjeni troškovi kontrola i očekivana razina rizika pogreške pri plaćanju/zatvaranja u okviru novog Programa bit će slični.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Naveći postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Strategija Glavne uprave TAXUD za borbu protiv prijevara usmjerena je na razvoj stroge kulture borbe protiv prijevara unutar Glavne uprave putem aktivnosti podizanja svijesti o potencijalnim rizicima od prijevara i o etičnom ponašanju osoblja Glavne uprave TAXUD. Strategijom se usto obrađuje aktivna suradnja s OLAF-om i integracija aspekata borbe protiv prijevara u ciklus strateškog planiranja i programiranja te glavne uprave.

Imajući u vidu da će se Program (uglavnom) provoditi javnom nabavom, tijekom provedbe Programa posebno će biti primjenjiv 3. cilj Strategije Glavne uprave TAXUD za borbu protiv prijevara (to jest „podizanje svijesti o mogućim sukobima interesa pri suradnji s vanjskim dionicima poput lobista, podnositelja ponuda, izvođača”) s posebnom pažnjom usmjerenom na 1. održavanju evidencije kontakata s lobistima; 2. centraliziranom upravljanju postupaka javne nabave i kontakata s podnositeljima ponuda i 3. posebnoj izobrazbi o kontaktima s lobistima. Obvezno savjetovanje u sustavu ranog otkrivanja i isključivanja prije ugovaranja (i bilo kojih financijskih transakcija) dodatno će ograničiti eventualne prijevare i nepravilnosti.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ¹	zemalja EFTA-e ²	zemalja kandidatkin ja ³	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
1.	03.01 Jedinstveno tržište – Administrativna linija 03.05 Jedinstveno tržište – Suradnja u području carina (CARINA)	Dif.	NE	DA	DA	NE

¹ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva

² EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

³ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:			1.	Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija							
			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Nakon 2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje (podijeljena prema proračunskim linijama iz točke 3.1.)	Obveze	(1)	126,587	130,144	132,753	135,414	138,129	140,897	143,976		947,900
	Plaćanja	(2)	30,975	94,322	117,123	122,203	124,928	127,061	129,462	201,826	947,900
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice programa ¹	Obveze = plaćanja	(3)	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300		2,100
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze	=1+3	126,887	130,444	133,053	135,714	138,429	141,197	144,276		950,000
	Plaćanja	=2+3	31,275	94,622	117,423	122,503	125,228	127,361	129,762	201,826	950,000

¹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravnih istraživanja, izravnih istraživanja.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	7.	„Administrativni rashodi”
--	-----------	---------------------------

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
Ljudski resursi		16,864	16,864	16,864	16,864	16,864	16,864	16,864		118,048
Ostali administrativni rashodi		0,686	0,686	0,686	0,686	0,686	0,686	0,686		4,802
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	17,550	17,550	17,550	17,550	17,550	17,550	17,550		122,850

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Nakon 2027.</i>	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva za NASLOVE/STAVKE višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	144,437	147,994	150,603	153,264	155,979	158,747	161,826		1072,850
	Plaćanja	48,825	112,172	134,973	140,053	142,778	144,911	147,312	201,826	1072,850

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi	16,864	16,864	16,864	16,864	16,864	16,864	16,864	118,048
Ostali administrativni rashodi	0,686	0,686	0,686	0,686	0,686	0,686	0,686	4,802
Međubroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	17,550	17,550	17,550	17,550	17,550	17,550	17,550	122,850

Izvan NASLOVA 7.¹ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	2,100
Međubroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	2,100

UKUPNO	17,850	17,850	17,850	17,850	17,850	17,850	17,850	124,950
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostali administrativni rashodi pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspoređena unutar glavne uprave te, po potrebi, bilo kojim dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

¹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
Sjedište i predstavništva Komisije	108	108	108	108	108	108	108
Delegacije							
Istraživanje							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD ¹							
Naslov 7.							
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima	18	18	18	18	18	18
	– u delegacijama						
Financirano iz omotnice programa ²	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
Istraživanje							
Ostalo (navesti)							
UKUPNO							

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Brojke uključuju osoblje koje radi na izravnom upravljanju i provedbi programa te osoblje koje radi u područjima politika koje se podupiru/financiraju u okviru programa.
Vanjsko osoblje	Brojke uključuju osoblje koje radi na izravnom upravljanju i provedbi programa te osoblje koje radi u područjima politika koje se podupiru/financiraju u okviru programa.

¹ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

² U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Godine	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☒ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

☒ na vlastita sredstva

☐ na ostale prihode

navesti ako su prihodi dodijeljeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska priroda: linija	Učinak prijedloga/inicijative ¹						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Članak							

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije).

Učinak Programa može neizravno utjecati na prihode EU-a jer se očekuje da će poboljšati i učinkovitiji rad carine dovesti do, među ostalim, prikupljanja većeg iznosa carinskih pristojbi i PDV-a pri uvozu. Međutim, takav učinak nije mjerljiv.

¹ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjani na ime troškova naplate.